

PRÍPRAVA NA VIANOCE

Prvé slová Kristovej misie ohlasujú: „*Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. kajajte sa a verte evanjeliu.*“ /Mk 1, 15/ Naozaj je tu čas vianoc. Ako ho prežiť?

Položme si otázku: „Kto je v rodine v pozornosti pred narodením dieťaťa?“ Predovšetkým jeho matka. Na ňu je upätá všetka pozornosť. Ju skúmovými pohľadmi a zvýšeným záujmom sleduje manžel, rodina i okolitý svet. Ťažko to možno utajiť. Najbližší sledujú s matkou prvé pohyby plodu ešte v jej lone, tak ako sa to stalo pri stretnutí Presvätej Bohorodičky so sv. Alžbetou. Sledujú ako plod rastie a hlási sa k životu. Dnes však zisťujeme, že Paschálny – Veľký pôst, ktorý bol časom intenzívnej radostnej prípravy katechumenov na krst, keď spolu s veriacimi prežívali nevýslovnú radosť z pozvania k novému životu Božích dieťok, skrze krst a Kristovu Paschu, má dnes povahu smútku nad Kristovým utrpením.

Rovnako aj vo Filipovke sa akosi zabudlo na radosť zo skutočnosti, že ľudstvo má Bohorodičku, Matku Spasiteľa, ktorá je pritom jednou z nášho ľudského pokolenia. Tento čas má byť rozvinutím vrcholnej udalosti dejín spásy, vtelenia Božieho Syna s finálnym konštatovaním „máme Bohorodičku“, už je tu Bohorodička. Toto zistenie má byť radostné. Rovnako, ako je radostné vyhlásenie najstaršieho kardinála v konkláve, keď sa zvolí nový pápež. Tento kardinál vystúpi na balkón a hlasne zvolá: „Habemus papam!“ čo znamená: „Máme pápeža!“ Až potom povie ďalšie podrobnosti, ako sa volá, akej je národnosti atď., no ľud prepukne v radosť už pri ohlásení, že sa zvolil nový pápež, že máme pápeža. To isté máme prežívať aj my počas Filipovky. Ona je radostným očakávaním Spasiteľa s konkrétnym pohľadom na tú, ktorá je jeho Matkou, ktorá ho už nosí pod srdcom. Tá, na ktorej sa plnia všetky proroctvá, od predpovede ustanovenia nepriateľstva medzi diablom a ženou a jej semenom, ktoré porazí diabla, ktorá ako panna počne a porodí, až po pozdrav Alžbety: „*Požehnaná si medzi ženami a požehnaný je plod tvojho života.*“ Tento zmysel Filipovky veľmi pekne ostal zachovaný v našej ľudovej zbožnosti, ktorú môžeme sledovať v piesňach na obdobie pred Narodením Ježiša Krista. Vidíme, že v popredí je Bohorodička a nie druhý strašný príchod Spasiteľa. O tejto špiritualite hovorí aj veľký znalec liturgie východných cirkví prof. Róbert Taft SJ, prednášateľ na východnom inštitúte v Ríme: „Filipovka je prastaré a pravé mariánske obdobie, kým tie, ktoré teraz prežívame cez máj a október, sú oveľa mladšie a nemajú tak hlboké korene v tradícii Východu.“ Jadro Filipovky tvorí sviatok

Uvedenia Presvätej Bohorodičky do chrámu s krásnym kánonom utierne a nádhernými kontemplatívnymi textami. „Do Božieho chrámu vstupuje živý Boží chrám...“ „Dnes vidíme predobraz spasenia ľudského rodu, tú, ktorá všetkým zvestuje príchod Krista...“ „Raduj sa, lebo skrze teba Boh uskutočnil svoje plány...“ Všetky tieto spevy a modlitby dávajúce do pozornosti Bohorodičku, vrcholia v nádhernom finále, stichire z Predvečeru narodenia Ježiša Krista, na večierni s liturgiou sv. Bazila Veľkého: „Kriste, ako sa ti odvd'áčime za milosť, že si zostúpil na zem a stal sa človekom? Každé stvorenie, ktoré je tvojím dielom, ti prináša svedectvo vďačnosti: Anjeli spev, nebesá hviezdu, pastieri obdiv, zem jaskyňu, pustatina jasle, ale my ľudia ti ponúkame Matku a Pannu.“ Vychodný obrad maronitov počas Filipovky zanecháva rádove nedel'né čítania a miesto nich v tieto nedele preberajú tajomstvá zo života Presvätej Bohorodičky. Teda náplňou tohto pôstu nie je druhý príchod Krista, ale to, že Kristus sa teraz má zrodiť v tebe, tak ako sa to stalo jednej z nás, Panne a Matke Márii. Lebo ak sa zrodí v tebe Kristus, tak kráľovstvo Božie je už v nás a netreba sa obávať jeho strašného príchodu. Každý z nás potom môže volať s prvými kresťanmi „Maranatha – Príď, Pane Ježišu!“ Preto nasledujme Bohorodičku, ktorá ho už pred pôrodom v plnosti duchovne zrodila.

o. Rastislav